

[Justitsministeren.]

fald kun giver en bedømmelse af vedkommende sagførers evne til at procedere, medens den ikke kan give nogen sikker vejledning om sagførerens egnethed på en lang række vigtigere områder inden for sagførervirksomheden. Alligevel udlægges prøven i praksis også som bevis herfor og giver derfor højesteretssagførere en urimelig fordel i konkurrencen med kolleger, der ikke har underkastet sig og bestået prøven.

Justitsministeriet overvejede efter disse udtalelser at fremsætte forslag til ændring i retsplejeloven, således at højesteretssagførerprøven og højesteretssagførerbeskikkelsen fremtidig afskaffedes, og således at der blev givet alle, der i 5 år har været mødeberettiget for landsretten, møderet for højesteret, og man indhentede oplysning om højesterets og Sagførrådets stilling til et sådant forslag. Højesteret svarede, at retten bestemt frarådede, at højesteretssagførerprøven ophævedes, medens Sagførrådet svarede, at et flertal inden for rådet gik ind for at afskaffe højesteretssagførerprøven.

Under den offentlige debat, der herefter opstod, henstillede en række fremtrædende jurister, at spørgsmålet blev underkastet en fornyet prøvelse i et udvalg af sagkyndige. Justitsministeriet nedsatte derefter den 2. marts 1955 et udvalg til at overveje ændringer i retsplejeloven med henblik på højesteretssagførerprøvens afskaffelse, indførelse af offentlig votering i højesteret samt adgang til umiddelbar bevisførelse for højesteret og i straffesager udvidelse af højesterets kompetence med hensyn til bevisbedømmelsen.

I udvalget, der afgav betænkning i november 1956, var der enighed om, at de nugældende regler om sagføreres møderet for højesteret bør ændres, men der var ikke enighed om, hvilke ændringer der bør gennemføres. To af udvalgets fire medlemmer foreslår, at højesteretssagførerprøven afskaffes, og at der indføres en almindelig mødeberettigelse for højesteret for landsretssagførere, der har virket som sådanne i 5 år. De to andre medlemmer fraråder, at højesteretssagførerprøven ophæves, men foreslår, at de gældende regler på en række punkter ændres for at lette adgangen til at gennemføre højesteretssagførerprøven.

Justitsministeriet har indhentet en ud-

talelse fra højesteret i anledning af denne betænkning, og højesteret har i skrivelse af 11. februar 1957, der er aftrykt som bilag til lovforslaget, erklæret, at retten må henholde sig til den udtalelse, som jeg nævnte før, hvorefter afskaffelse af højesteretssagførerprøven bestemt frarådes. Højesteret har dernæst erklæret at kunne tiltræde de af de to sidstnævnte udvalgsmedlemmer foreslåede lettelser i adgangen til at gennemføre prøven.

Når der fra alle sider, såvel i højesteret som i Sagførrådet og i det nedsatte udvalg, er enighed om, at de nugældende regler om højesteretssagførerprøven bør revideres, er det naturligt at overveje, om det overhovedet er påkrævet at bevare højesteretssagførerprøven.

Spørgsmålet om højesteretssagførerprøvens afskaffelse har været rejst gentagne gange siden retsplejelovens ikrafttræden i 1919. Der kunne dengang være betænkeligheder ved at afskaffe prøven, fordi mange sagførere kun var uddannet under den skriftlige procedure, og man kunne derfor rejse det spørgsmål, om de straks kunne magte den mundtlige højesteretsprocedure. Der kunne følgelig være grund til at bevare højesteretssagførerprøven som en overgangsordning.

I et af justitsministeriet nedsat udvalg om sagførervæsenet, som afgav betænkning i 1929, fremhævedes det af et flertal af medlemmerne, at man havde overvejet — jeg beder om tilladelse til et kort citat —

„at foreslå den ordning, som antagelig vil blive fremtidens, og som vel må anses for den rationelle: en fuldstændig ophævelse af sondringen mellem de for landsretten og for højesteret mødende sagførere.“

Man fandt det imidlertid, som det siges i betænkningen, opportunt at tage hensyn til, at man endnu befandt sig i en overgangstid, hvor adskillige sagførere, der var mødeberettigede for landsret, var uddannet under en anden procesmåde. Man foreslog derfor som en overgangsordning den i 1932 gennemførte regel om, at landsretssagførere med 8 års virksomhed kunne få møderet i højesteret i egne sager.

Også under behandlingen på rigsdagen af lovændringen i 1932 blev der givet udtryk for, at denne ordning kun var en